

Výzkum byl zpracován společností SocioFactor v rámci projektu

„Zlepšení praxe při prevenci, identifikaci a potírání domácího násilí prostřednictvím specializace“ podpořeného Nadací Open Society Fund Praha z programu Dejme (že)nám šanci, který je financován z Norských fondů a je určen pro potřeby Asociace pracovníků intervenčních center ČR.

Publikace je volně ke stažení z webu www.domaci-nasili.cz
(APIC)

Kvantitativní část – výzkum veřejného mínění

- Veřejné mínění odmítá některé dřívější představy o DN, zejména nevnímají DN jako ojedinělý jev, který se týká sociálně slabé části populace. (detabuizace tématu v posledních letech, vyšší informovanost široké veřejnosti).
- Pojetí DN podle společného obydlí, které respondenti považují za klíčové sdílení domácnosti, ne příbuzenský vztah. Respondenti také nezužují existenci DN pouze na partnerský vztah.
- Limity, které pociťují lidé při možnostech pomoci obětem násilí kvůli obtížné rozpoznatelnosti domácího násilí od jiných domácích potyček. Hodnocení situací, zda se podle respondentů jedná o DN či nikoliv
- Délka trvání násilí ve vztahu násilí obvykle delší než 3 roky do roka 25%, 1-3 roky 25%, více než 3 roky 45%
- Stupňování násilí potvrzuje 35,5% obětí
- Přítomnost dětí u projevů DN je více než 50% případů. Pojetí mezi experty (kvalitativní část výzkumu) a pasivní role dětí. „Děti v pohybu“ – snížená možnost dohledu OSPOD.

Kvantitativní část – výzkum veřejného mínění

- Shrnutí výzkumu mínění široké veřejnosti ukazuje, že odmítnutí některých mýtů o DN. Veřejnost je si vědoma toho, že se nejedná o ojedinělý jev, ví, že se odehrává napříč společenskými vrstvami a že má významný vliv na děti žijící v domácnosti. Veřejné mínění také odmítá představu o DN jako o soukromém problému zúčastněných a považuje za legitimní do zásah zvenčí. Zásah zvenčí, který představuje širší rodina, státní instituce nebo odborná veřejnost, je vnímán jako důležitý prvek pomoci ohroženým osobám. Současně však vnímá limity v pomoci z důvodu obtížné rozpoznatelnosti DN od jiných konfliktů v rodině.

Kvalitativní část – pojetí DN mezi experty

- Selhání osob ohrožených v průběhu řešení:
 - - ekonomická nerovnost jako limit řešení a to nejen u partnerského násilí , ale také u násilí páchaného na seniorech
 - Zajištění krizového i následného bydlení je těžko dosažitelné, tvoří významný limit
 - Opakovaná stigmatizace – opakující se procedury a délka trvání řízení
- Osoby blízké jako cílová skupina pomáhajících včetně IC. Aktéři výzkumu vnímají aktivizaci blízkých osob jako klíčový předpoklad budoucí intervence. Propojení pomoci je vhodné zaměřit na osoby blízké, ty, které mohou pomoci.

Kvalitativní část – pojetí DN mezi experty

- Mezigenerační násilí – neochota seniorů se svěřovat. Nejčastější místo je lékař, který má důvěru a vysoký status. Limitem je nízké proškolení lékařů.
- Osoby násilné jsou méně tematizovány, ale je výstupem aktérů výzkumu, že rozlišují více kategorií DN a vidí možnost působit a ovlivňovat vztahové rámce v případech méně závažného násilí (viz str. 160). Aktéři výzkumu také poukazují na absenci práce s NO a na to, že systém se orientuje výrazně na pomoc oběti a původce násilí trestá (viz str. 177).

Kvalitativní část

výpovědi respondentů z řad bývalých klientů IC jako téma navazující na pojetí mezi odborníky:

- Rizikové faktory osob ohrožených:
 - Závislostní chování
 - Orientace na druhé – zaměření na hodnocení druhých, význam názorů druhých lidí oproti názoru svému
 - Bod zlomu – vedoucí k začátku řešení DN
 - Důsledky bodu zlomu – dlouhodobé ovlivnění života násilím

Kvalitativní část

výpovědi respondentů z řad bývalých klientů IC jako téma navazující na pojetí mezi odborníky:

- DN ovlivňuje život ohrožených osob na velmi dlouhou dobu v mnoha oblastech života.
- Institucionální bariéry. Oproti předchozím studiím se projevil lepší přístup jednotlivých státních úředníků i pomáhajících profesionálů. Přesto jsou zaznamenány situace, kdy pracovníci svým přístupem OO od řešení odrazují. Ukazuje se potřeba odborných pracovníků, kteří se nejen vyznají v problematice DN, ale jsou také připraveni přistupovat k OO individuálně a citlivě ke každému případu zvlášť.